

TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET

Muudatused võlaõigusseaduses

Kristina Tammaru

Tarbijate ja ettevõtjate nõustamise osakonna
juhataja

Muudatused tarbijalepingutes 2022

1. jaanuaril 2022 kehtima hakanud võlaõigusseaduse regulatsiooniga võeti üle kolm uut Euroopa Liidu direktiivi:

- ✓ digitaalse sisu direktiiv [\(EL\) 2019/770](#)
- ✓ tarbija õiguste moderniseerimise direktiiv [2019/2161](#)
- ✓ uus tarbijalemüügi direktiiv [2019/771](#)

Senine ettevõtja ja tarbija vahelisi vallasasjade müügilepinguid reguleeriv direktiiv (1999/44) kaotas kehtivuse.

Uued mõisted

Uus säte: **VÕS § 14²**. Digitaalne teenus, digitaalse elemendiga asi ja nendega seotud mõisted

Uued ja täiendatud mõisted:

- digitaalne sisu
- digitaalne teenus
- digitaalse elemendiga asi
- ühilduvus
- kasutusviis
- koostalitusvõime

Uued mõisted II

Uus säte: **§ 54³**. Internetipõhise kauplemiskoha kaudu sõlmitud lepingule kehtivad teavitamisnõuded

Uued mõisted:

- Internetipõhine kauplemiskoht (VÕS § 54³ lg 1) – kauplemiskoht, kus tarbija saab sõlmida teise ettevõtja või tarbijaga lepinguid sidevahendi abil, kasutades selleks tarkvara, sealhulgas veebilehte, veebilehe osa või rakendust, mida kasutab ettevõtja või mida kasutatakse ettevõtja nimel.
- Internetipõhise kauplemiskoha pidaja (VÕS § 54³ lg 2) – ettevõtja, kes pakub tarbijatele internetipõhist kauplemiskohta.

Kohustuslik teave, mille internetipõhise kauplemiskoha pidaja peab tarbijale teatavaks tegema

VÕS § 54³ lg 3:

- 1) üldteave, mis on tehtud kättesaadavaks veebileidese konkreetses osas, mis on vahetult ja kergesti juurdepääsetav veebilehelt, kus pakkumised on esitatud, ning mis **käsitleb peamisi parameetreid, mis määravad kindlaks tarbijatele otsingu tulemusena esitatud pakumiste järjestuse**, nagu on määratud tarbijakaitseaduse § 2 lõike 1 punktis 8, ning nende parameetrite suhtelist tähtsust teiste parameetritega võrreldes;
- 2) teave selle kohta, kas internetipõhises kauplemiskohas asju, teenuseid, digitaalset sisu või muid hüvesid pakkuv kolmas **isik on ettevõtja või mitte**, lähtuvalt kolmanda isiku avaldusest internetipõhise kauplemiskoha pidajale;
- 3) kui kolmas isik, kes pakub asju, teenuseid, digitaalset sisu või muid hüvesid, ei ole ettevõtja, siis **teave selle kohta, et lepingu suhtes ei kohaldata** Euroopa Liidu **tarbijakaitseõigusest tulenevaid tarbija õigusi**;
- 4) kui see on asjakohane, siis teave selle kohta, kuidas lepinguga seotud kohustused on jaotatud asju, teenuseid, digitaalset sisu või muid hüvesid pakkuva kolmanda isiku ja internetipõhise kauplemiskoha pidaja vahel.

Muudatused müügilepingu regulatsioonis

Asja vastavus lepingutingimustele tarbijalemüügi puhul

Uus säte: 217¹. Asja vastavus lepingutingimustele tarbijalemüügi puhul

Subjektiivsed vastavusnõuded (nii poolte kokkulepitud kui seadusest tulenevatele tingimustele, sh paigaldamisreeglitele vastavus)

(1) **Asi peab vastama lepingutingimustele.**

(2) Asi loetakse muu hulgas lepingutingimustele vastavaks, kui:

1) selle **kirjeldus, liik, kogus, kvaliteet, kasutusviis, ühilduvus, koostalitlusvõime** ja muud omadused vastavad kokkulepitud tingimustele;

2) see sobib **teatud eriliseks otstarbeks**, milleks tarbija seda vajab ja mille ostja on teinud müüjale teatavaks hiljemalt lepingu sõlmimise ajal ning millega müüja on nõustunud;

3) see antakse üle koos kõigi **kokkulepitud tarvikute ja juhistega**, sealhulgas paigaldusjuhistega, ja

4) sellele tehakse kokkulepitud uuendusi.

Asja vastavus lepingutingimustele tarbijalemüügi puhul

Objektiivsed vastavusnõuded (seadusest tulenevad vastavusnõuded, millele peavad vastama kõik tarbijalemüügi esemeks olevad asjad)

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 märgitule peab asi:

1) **sobima otstarbeks, milleks seda liiki asju tavaliselt kasutatakse**, arvestades Euroopa Liidu ja Eesti õigust ning tehnilisi standardeid või nende puudumise korral konkreetsel tegevusalal kehtivaid valdkondlikke tegevusjuhendeid;

2) olema seda liiki asjadele **tavaliselt** omases koguses ja **omase kvaliteedi ning tavaliste toimivusomadustega, sealhulgas vastupidavuse, kasutusviisi, ühilduvuse ja turvalisuse poolest**, mida tarbija võib mõistlikult eeldada, lähtudes asja olemusest ning arvestades müüja enda poolt või tema nimel või tehinguahela varasemates etappides osalenud muude isikute, sealhulgas tootja poolt asja suhtes avalikult tehtud avaldusi, eelkõige **reklaamimisel või märgistusel**;

3) olema üle antud koos selliste tarvikutega, sealhulgas pakendid, **paigaldusjuhised või muud juhised**, mille saamist võib tarbija mõistlikult eeldada;

/.../

(9) **Asja ebaõigest paigaldamisest** tulenevat lepingutingimustele mittevastavust loetakse võrdseks asjast tuleneva lepingutingimustele mittevastavusega, kui selle paigaldas müüja või seda tehti tema vastutusel. Sama kehtib, kui asja pidi paigaldama tarbija ja ebaõige paigaldamine tulenes müüja antud paigaldusjuhiste puudulikkusest või digitaalse elemendiga asja korral müüja või digitaalse sisu üleandja või digitaalse teenuse osutaja antud **paigaldusjuhiste puudulikkusest**.

Müüja vastutus asja lepingutingimustele mittevastavuse puhul §218

(2) Tarbijalemüügi puhul vastutab müüja asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis ilmneb **kahe aasta jooksul** alates asja ostjale üleandmisest

Tõendamiskoormise tähtaeg

§218 (2²)

Tarbija kasuks ümber pööratud **tõendamiskoormise tähtaeg, mis pikenes kuult kuult ühele aastale:**

- ✓ eeldatakse, et puudus, mis ilmneb ühe aasta jooksul asja tarbijale üleandmisest, oli olemas asja üleandmise ajal.
- ✓ asjal ilmnenud puuduse tekkepõhjuste väljaselgitamist ega tõendamisega kaasnevaid kulusid kannab ühe aasta jooksul kaupleja

Müüja vastutus asja lepingutingimustele mittevastavuse eest

Uus säte: § **218 (3¹)**

Kui müüja asendab asja, algab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud **tähtaeg asendatud asja ostjale üleandmisest**. Kui müüja parandab asja, algab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud **tähtaeg kõrvaldatud puuduse suhtes** parandamisest arvates uuesti.

Lepingu täitmise nõue õiguskaitsevahendina

§222

- (1) Kui asi ei vasta lepingutingimustele, võib ostja nõuda müüjalt **asja parandamist või asendamist**, kui valitud õiguskaitsevahendi kasutamine on võimalik ja sellega ei põhjustata müüjale võrreldes teise õiguskaitsevahendi kasutamisega ebaproportsionaalseid kulusid, arvestades kõiki asjaolusid, muu hulgas väärtust, mis asjal oleks olnud, kui lepingutingimustele mittevastavust ei esineks, lepingutingimustele mittevastavuse olulisust ning ostja võimalust kasutada teist õiguskaitsevahendit ilma märkimisväärse ebamugavuseta.
- (2¹) Müüja võib keelduda asja lepingutingimustega vastavusse viimisest, kui **asja ei ole võimalik parandada või asendada** või kui see põhjustaks müüjale **ebamõistlikult suuri kulusid**, võttes arvesse kõiki asjaolusid, muu hulgas väärtust, mis asjal oleks olnud, kui lepingutingimustele mittevastavust ei esineks, ning lepingutingimustele mittevastavuse olulisust.
- (3) Kui lepingutingimustele mittevastavus tuleb kõrvaldada asja parandamise või asendamise teel, **teeb ostja asja müüjale kättesaadavaks**. Kui müüja asendab puudusega asja lepingutingimustele vastava asjaga, võib ta nõuda ostjalt puudusega asja tagastamist. Sel juhul kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 189–191 sätestatud. **Asendatud asja peab müüja tagasi võtma oma kulul.**

Lepingu täitmise nõue õiguskaitsevahendina

4) **Müüja kannab asja parandamisega või asendamisega seotud kulud**, eelkõige veo-, posti-, töö-, reisi- ja materjalikulud. Kui parandamiseks või asendamiseks on vajalik sellise lepingutingimustele mittevastava asja eemaldamine, mis enne mittevastavuse ilmumist oli oma laadile ja otstarbele vastavalt paigaldatud, hõlmab parandamise või asendamise kohustus ka kõnealuse asja eemaldamist ja asendava või parandatud asja paigaldamist või vastavate kulude kandmist.

(4¹) Tarbija ei pea maksma asja tavapärase kasutamise eest selle asendamisele eelneva aja jooksul.

(4²) Müüja peab asja parandama või asendama **mõistliku aja jooksul** alates hetkest, kui ostja teavitas müüjat asja lepingutingimustele mittevastavusest, ning tarbijalemüügi korral ilma olulise ebamugavuseta tarbijale, võttes arvesse asja laadi ja otstarvet, milleks tarbija asja vajab.

/.../

Müügilepingust taganemine asja lepingutingimustele mittevastavuse tõttu § 223

(1) Ostjal on õigus müügilepingust taganeda, kui:

1) müüja **ei ole asja parandamist või asendamist lõpule viinud**, või kui see on asjakohane, ei ole teinud seda vastavalt käesoleva seaduse § 222 lõike 3 esimesele ja neljandale lausele ning lõike 4 teisele lausele;

2) **müüja on keeldunud** asja lepingutingimustega vastavusse viimisest vastavalt käesoleva seaduse § 222 lõikele 21;

3) mis tahes lepingutingimustele **mittevastavus ilmneb hoolimata müüja püüdlusest** asi lepingutingimustega vastavusse viia;

4) lepingutingimustele **mittevastavus on nii tõsine**, et õigustab kohest müügilepingust taganemist, või

5) müüja on teatanud või asjaoludest nähtub selgelt, et ta ei vii asja lepingutingimustega vastavusse **mõistliku aja jooksul** või tarbijalemüügi korral **tarbijale olulist ebamugavust põhjustamata**.

/.../

Garantii (VÕS § 230 – 232)

- Täpsustatud on garantii mõistet (VÕS § 230 lg 1)
- Täpsustatud on teavet, mis tuleb tarbijale müügarantiis esitada:

Tarbijale tuleb esitada (VÕS § 231 lg 1): müügarantii andja nimi ja aadress; **müügarantii tingimused**; garantiist tulenevate õiguste kasutamise kord; selgitus, et tarbijal on õigus asja mittevastavuse korral tasuta kasutada seadusest tulenevaid õiguskaitsevahendeid müüja vastu ning et müügarantii ei mõjuta seda õigust; asjade loetelu, mille suhtes müügarantii kehtib.

Uus säte: VÕS § 231 lg 3¹: Kui garantiis sisalduvad tingimused on tarbija jaoks vähem soodsad kui müügarantiiga seotud reklaamis esitatud tingimused, on müügarantii siduv tingimustel, mis on ette nähtud müügarantiiga seotud reklaamis, välja arvatud juhul, kui enne lepingu sõlmimist oli müügarantiiga seotud reklaami parandatud samal või võrreldaval viisil, nagu see oli tehtud.

Suur tänu!

kristina.vaksmaa-tammaru@ttja.ee